2 SEM TDC RD G 1

2014

(May)

RURAL DEVELOPMENT (General)

Course: 201

(Rural Economy of India)

Full Marks: 80 Pass Marks: 32

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

1×8=8

Answer the following questions/Choose the correct answer:

- (a) ভাৰতবৰ্ষৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ কিমান শতাংশ গ্ৰাম্য অঞ্চলত বাস কৰে?
  - What percentage of total population of India reside in rural area?
- (b) গ্ৰাম্য অনা-কৃষি খণ্ডৰ এটা জীবিকাৰ নাম লিখা।

  Mention one occupation of rural non-farm sector.

(c) ভাৰতবৰ্ষত কোনখন পঞ্চ-বার্ষিক পৰিকল্পনাত কৃষি বিকাশত অগ্রাধিকাৰ দিয়া হৈছিল?

In which Five-Year Plan of India priority was given on agricultural development?

- (i) প্রথম পঞ্চ-বার্ষিক পবিকল্পনা First Five-Year Plan
- (ii) তৃতীয় পঞ্চ-বার্ষিক পৰিকল্পনা Third Five-Year Plan
- (iii) সপ্তম পঞ্চ-বার্ষিক পৰিকল্পনা Seventh Five-Year Plan
- (iv) নবম পঞ্চ-বার্ষিক পৰিকল্পনা Ninth Five-Year Plan
- (d) তলত দিয়া কোনটো ভাৰতবৰ্ষৰ জনসাধাৰণৰ আয় অসমতা বৃদ্ধিৰ কাৰণ নহয়?

Which of the following is not a reason of income disparity of people of India?

- (i) অত্যধিক জনসংখ্যা বৃদ্ধি Excessive growth of population
- (ii) দুনীতি Corruption
- (iii) সম্পদৰ অভাব Lack of resources
- (iv) আঞ্চলিক বৈষম্যতা Regional disparities

(e) অসমত কৃষিজাত সামগ্রীৰ বজাৰৰ প্রধান অন্তৰায় এটা উল্লেখ কবা।

Mention one main obstacle of marketing of agricultural commodities in Assam.

- (f) আমাৰ দেশত দৰিদ্ৰতা কিহৰ ভিত্তিত নিৰ্ণয় কৰা হয়?

  What is the basis of poverty determination in our country?
  - (i) জনমূৰি আয় Per capita income
  - (ii) জনমূৰি উপভোগ ব্যয়

    Per capita consumption expenditure
  - (iii) স্বাক্ষৰতাৰ হাৰ Literacy rate (Barry 10 Mars Barry)
  - (iv) কৰ্মসংস্থাপনৰ সুবিধা Employment opportunity
- (g) ভাৰতবৰ্ষৰ সেউজ বিপ্লৱে উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিলে

  Green Revolution in India increased the production of
  - (i) তৈলজাতীয় শস্যৰ oilseed crops
  - (ii) খাদ্য শস্যৰ food crops
  - (iii) মাহজাতীয় শস্যৰ pulses crops
  - (iv) দুগ্ধৰ milk

14P-400/1008

(Turn Over)

(h) গ্রাম্য ঋণৰ এটা অনানুষ্ঠানিক উৎসৰ নাম লিখা।
 Name one non-institutional source of rural credit.

- - (a) অসমৰ মুগা শিল্প Muga silk of Assam
  - (b) গ্রাম্য অঞ্চলত ব্যৱসায়ীৰ ভূমিকা Role of traders in rural areas
  - (c) ছন্মবেশী নিবনুৱা Disguised unemployment
  - (d) আত্মসহায়ক গোট গঠন প্রক্রিয়া

    Procedure of formation of self-help group
  - (e) কৃষি অনগ্ৰসৰতাৰ কাৰণ Reasons for agricultural backwardness

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো **500** শব্দৰ ভিতৰত) : Answer the following questions (within **500** words each) :

(a) গ্রাম্য অনগ্রসবতাব কাবণবোব ব্যাখ্যা করা। গ্রাম্য খণ্ডব
উন্নয়নব বাবে পরামর্শ দিয়া।
 Explain the causes of rural backwardness. Give suggestions for the development of rural sector.

অথবা / Or

- (b) অনাকৃষি খণ্ডই গ্রাম্য অর্থনীতিলৈ আগবঢ়োৱা বৰঙণিৰ বর্ণনা দিয়া। 11 Describe the contribution of non-farm sector to the rural economy.
- 4. (a) আমাৰ দেশত উৎপাদিত প্ৰধান শস্যসমূহৰ বৰ্ণনা দিয়া। 11 Describe the main crops grown in our country.

অথবা / Or

- (b) গ্ৰাম্য অংনীতিত কুটীৰ শিল্পৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
  Discuss the role of cottage industries in rural economy.
- 5. (a) গ্ৰাম্যাঞ্চলৰ নিবনুৱা সমস্যাৰ কাৰকসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 11

  Describe the reasons for unemployment problem in rural area.

অথবা / Or

(b) অসমত ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য মিচনৰ অধীনত ৰূপায়ণ কৰা আঁচনিবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

Describe the programmes implemented under the National Rural Health Mission in Assam.

6. (a) গ্রাম্য মহিলা সরলীকৰণৰ বাবে চৰকাৰে হাতত লোৱা আঁচনিবোৰৰ বর্ণনা দিয়া। এই আঁচনিবোৰে কিয় সীমিত সফলতাহে অর্জন কৰিছে? 8+4=12

Describe the programmes undertaken by the Government for empowerment of rural women. Why are these programmes experiencing limited success?

অথবা / Or

(b) গ্রাম্য নিয়োগ সৃষ্টি কৰাত মহাত্মা গাল্লী ৰাষ্ট্রীয় গ্রাম্য নিয়োগ নিশ্চিতকৰণ আঁচনিৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। আঁচনিখনৰ সফল ৰূপায়ণৰ বাবে পৰামর্শ দিয়া। 7+5=12

Explain the role of Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme in generating rural employment. Suggest measures for successful implementation of the scheme.

7. (a) ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত উদ্যান শস্যৰ বিকাশৰ সম্ভাৱনা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

11

Discuss the prospects of development of horticultural crops in North-East region of India.

অথবা / Or

(b) গ্ৰাম্য উন্নয়নত গ্ৰামীণ বেঙ্কৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Discuss the role of Gramin Bank in rural development.

***